

Pět let hnízdění husy velké (*Anser anser*) na rybníku Baroch u Pardubic

Five years of Greylag Geese (*Anser anser*) breeding
on Baroch fishpond near Pardubice (East Bohemia)

Jiří Česák

Na rybníku Baroch (okres Pardubice, kvadrát 5960b) provádím pozorování ptáků od roku 1974. Poprvé jsem zde husy velké (*Anser anser*) pozoroval 21. března 1993 v počtu 5 ex. Zdržely se zde jen jeden den a to na poli severně od rybníka.

Hnízdit zde začaly v roce 1994 (LEMBERK 1995). Dne 9. dubna 1994 jsem pozoroval housera na malé vodní hladině u kraje rákosí. Bylo na něm vidět, že zde hlídkuje. Na této hladině se zdržoval po celý den. Navečer se k němu přidala samice, spolu vzlétli nad rybník, dvakrát ho oblétni a sedli zpět na hladinu.

Dne 1.5. 1994 jsem spatřil oba dospělé ptáky se dvěma housaty u okraje rákosí u hladinky. 16.5. 1994 pozoroval V. Lemberk jeden pár s pěti mláďaty (LEMBERK 1995).

V roce 1995 na lokalitě vyhnízdily dva páry. Dne 14.3.1995 letěly dva páry nad rybníkem a snažily se navzájem za hlasitého křiku vyhnat z lokality. Dne 2.4.1995 se dva samci honili na hladině v rákosí až voda stříkala a peří létalo. Podle sdělení myslivce oba páry později vodily mláďata.

V roce 1996 vyhnízdily na rybníku dokonce tři páry husí. Dne 5.4.1996 navečer jsem pozoroval dva páry nad rybníkem při honičce a po chvíli se k nim přidal třetí pár. Jejich křik byl slyšet na hodně velkou vzdálenost. Dne 19.4. 1996 se dva samci honili na malé hladince v rákosí. Dne 10.5. 1996 vodily všechny tři páry mláďata. První pár vodil 5 mláďat asi týdenních, druhý 4 mláďata stejného stáří a třetí 3 mláďata přibližně pětidenní. Tento den jsem prováděl odchyt ptáků v rákosí a čas mezi kontrolami jsem trávil na kryté myslivecké kazatelně pozorováním okolí. V podvečerních hodinách přivedla husa svá tři housata až skoro pod kazatelnu. Dne 11.5.1996 jsem se pokusil nalézt hnízda, kde husy vyvedly svá mláďata. V době sezení na vejcích jsem nechtěl rušit. Podařilo se nalézt dvě hnízda vzdálená od sebe asi 120 m. V jednom hnízdě zůstalo jedno čisté vejce, jeho rozměry jsou 86,1 x 56,2 mm. Dne 27.7.1996 jsem narazil v rákosí na jednu pelichající husu, ale chytit se mi ji nepodařilo.

V roce 1997 vyhnízdily také 3 páry. Dne 14.3.1997 jsem pozoroval 2 ex. na rybníku. Dne 31.3.1997 se 3 ex. honily nad rybníkem a jejich křik se rozléhal po celém rybníku. Dne 13.4.1997 jsem našel na kraji rákosí u malé hladinky v jihozápadní zátocce hnízdo se třemi vajíčky a jedním ještě mokřým mládětem. 1.5.1997 brzy ráno se dva páry bez mláďat pásly na poli severně od rybníka. Později odpoledne jsem pozoroval dva páry s mláďaty ve vysoké trávě v jižní části rybníka. Mláďata jsem jen slyšel, pro vysokou trávu neviděl. Zajímavé je sdělení myslivce, který našel jedno mládě, asi dva týdny staré, oběšené na okraji lesa ve vidlici větvi.

V roce 1998 vyhnízily 4 páry hus a 6 ex. se zde zdržovalo nehnízdících. První pár přilétl na rybník již 20.2.1998 a dlouho létal nad rybníkem než přistál na malou lagunu v rákosí. Druhý pár přilétl následující den 21.2.1998 a obsadil druhou lagunu. Dne 1.3.1998 bylo na rybníku již 10 ex. a společně zaletovali na pastvu severně od rybníka. Dne 22.3.1998 zde bylo 14 ex. Dva páry už asi seděly na vajíčkách a dva páry se toho dne na hladině pářily. 6 ex. se drželo pohromadě v hejnu poněkud stranou. Dne 10.4.1998 jeden pár vodil 5 pull. asi 3 až 5 dní starých. V rákosí u jižní strany rybníka jsem našel opuštěné hnízdo se sedmi studenými vajíčky. O 5 m vedle vylétla husa z hnízda s 5 vajíčky. Dne 19.4.1998 jsem z posedu na západní straně rybníka pozoroval jeden pár hus s jedním mládětem a na východní straně rybníka druhý pár se 4 mláděty asi 2 týdny starými. Zbývající dva hnízdící páry vyvedly 5 a 6 mláďat.

Summary

Greylag Geese (*Anser anser*) have bred on Baroch fishpond, which is located 6 km north of Pardubice town in Eastern Bohemia (sq. 5960b), since 1994 (LEMBERK 1995). In 1998 four breeding pairs and six non-breeders were recorded.

Literatura

LEMBERK V., 1995: Husa velká (*Anser anser*) hnízdí na Pardubicku. Panurus, 6: 96-98.

Adresa autora:

Jiří Česák
Ráby 81
533 52 Staré Hradiště